

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра маркетингу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з

науково-педагогічної роботи

_____ Мальований М.І.

«___» _____ 2018р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Педагогіка та методика викладання економічних дисциплін

Освітньо-науковий рівень: доктор філософії

Спеціальність: 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
051 Економіка

Умань – 2018 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогіка та методика викладання економічних дисциплін» для здобувачів ОНР доктор філософії спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, 051 Економіка. - Умань: Уманський НУС, 2018. -16с.

Розробники: Пенькова О.Г., д.е.н., доцент, завідувач кафедри маркетингу
_____ Пенькова О.Г

(підпис)

Погоджено:

Гарант ОНП спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність _____

Ю.О. Нестерчук

Гарант ОНП спеціальності 051 Економіка _____

Р.П. Мудрак

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри маркетингу

Протокол від «29» серпня 2018 року № 1

Завідувач кафедри _____ О.Г. Пенькова

« ____ » _____ 2018 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки і підприємництва

Протокол від «30» серпня 2018 року № 1.

Голова _____ О.Х. Давлетханова

« ____ » _____ 2018 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: - 3	Галузь знань 07 – Управління та адміністрування 05 – Соціальні та поведінкові науки спеціальність: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» 051 «Економіка»	Обов'язкова	
Модулів – 2		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 8		1-й	1-й
Загальна кількість годин - 120		1-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 6	Освітній рівень: доктор філософії	Лекції	
		16 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		90 год.	108 год.
		Вид контролю: екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 33,33

для заочної форми навчання – 11,11

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу (інтегральна компетентність) – формування системи знань про теорію педагогіки вищої школи та здатності аспірантів до викладання фахових дисциплін.

Цілі курсу (програмні компетентності):

- розуміння особливостей організації сучасної системи вищої економічної освіти в Україні та тенденції її розвитку в європейському просторі;
- здатність застосовувати основні методи, прийоми, форми та засоби навчання фаховим дисциплінам;
- здатність застосовувати основні методичні вимоги при підготовці навчальних занять з фахових дисциплін;
- здатність використовувати традиційні і сучасні інноваційні технології (методів активного навчання) в навчальному процесі;
- здатність застосовувати критерії оцінки якості знань та організувати контроль і оцінювання, корекцію навчальних досягнень студентів з фахових дисциплін;
- здатність відповідати основним вимогам до викладача ЗВО – організатора навчально-виховного процесу.

Програмні результати навчання:

- вміння визначати актуальні проблеми, пов'язані з методикою викладання фахових дисциплін у ЗВО в умовах сучасного розвитку суспільства та обґрунтовувати шляхи їх розв'язання;
- вміння добирати форми, методи і прийоми організації навчально-виховної діяльності у ЗВО для найкращого опанування знаннями з фахових дисциплін студентами;
- вміння аналізувати ефективність організації навчально-виховного процесу у закладі вищої освіти;
- вміння поєднувати традиційні та інноваційні методи навчання, виховання та контролю за навчально-пізнавальною діяльністю студентів, застосовувати методи та прийоми ефективної організації самостійної роботи студентів;
- вміння впроваджувати передовий педагогічний досвід в навчальний процес при викладанні фахових дисциплін;
- вміння розробляти навчально-методичні комплекси з фахових дисциплін.

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ В КОНТЕКСТІ КОМПЕТЕНТІСНО ОРІЄНТОВАНОЇ ПАРАДИГМИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ

Змістовий модуль 1. Предмет, задачі, основні категорії педагогіки вищої школи

Сутність понять «педагогіка», «педагогічна система». Структура педагогічної системи вищої освіти. Об'єкт дослідження педагогіки.

Предмет педагогіки вищої школи. Завдання педагогіки вищої школи.

Категоріально-понятійний апарат педагогіки вищої школи: педагогічна теорія, педагогічна концепція, педагогічна ідея, педагогічна закономірність, педагогічний принцип.

Поняття вищої освіти, її роль та структура в Україні.

Змістовий модуль 2. Організація та пріоритети розвитку вищої економічної освіти в Україні

Основні засади навчального процесу у вищій школі. Форми навчання, форми і види організації навчання у вищій школі.

Сутність поняття «економічна освіта» та її основні цілі. Завдання і роль економічної освіти в розвитку економіки України.

Компетентностний підхід до процесу викладання дисциплін економічного циклу. Компетенції і компетентність. Реалізація компетентностного підходу в процесі викладання дисциплін економічного циклу. Державні стандарти освіти в Україні. Проектування досягнення результатів навчання в процесі розробки освітніх програм.

Основні принципи Болонської декларації, їх реалізації в світі та Україні, їх значення для організації економічної освіти.

Змістовний модуль 3. Професіоналізм викладача економічних дисциплін: фактори формування і критерії виміру

Основний зміст діяльності викладача. Компоненти педагогічної діяльності.

Складові авторитету викладача ЗВО. Педагогічні здібності та їх роль у забезпеченні ефективності навчально-виховної діяльності викладача.

Педагогічна техніка: сутність, структура, психорегуляція у навчальному процесі. Дидактичні уміння та навички в системі методичної майстерності викладача економічних дисциплін.

Педагогічне спілкування у навчанні та вихованні студентів. Стили спілкування. Значення індивідуального стилю спілкування і засоби підвищення комунікативності педагога.

Структура професійних можливостей викладача вищої школи. Розвиток педагогічної майстерності викладача економічних дисциплін у вищому навчальному закладі.

Причини виникнення конфліктних ситуацій у педагогічному процесі та шляхи їх розв'язання.

Змістовний модуль 4. Методи і мотивація навчання у вищій школі.

Поняття дидактики. Методика викладання навчальної дисципліни. Особливості методики викладання економічних дисциплін.

Методи навчання: суть, класифікація. Активне навчання у вищій школі. Метод дослідження та моделювання під час викладання економічних дисциплін. Кооперативне навчання у вищій школі. Наочність у викладанні економічних дисциплін.

Роль навчально-методичного забезпечення в процесі викладання економічних дисциплін.

Мотивація у навчанні.

МОДУЛЬ II. СУЧАСНІ ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Змістовний модуль 5. Лекція як організаційно-методична форма навчання

Характеристика прямого методу навчання. Форми прямого навчання. Переваги методу прямого навчання.

Етапи становлення та розвитку лекційної форми організації навчальних занять. Аргументи прихильників та опонентів традиційної дидактики щодо ефективності лекції як форми занять.

Лекція: мета, функції, види. Класифікація лекцій. Структура лекції та етапи її підготовки. Варіанти читання лекції. Прийоми активізації уваги студентів на лекції. Самоаналіз лекції як запорука успішного проведення.

Змістовний модуль 6. Семінарські та практичні заняття як форми взаємодії учасників педагогічного процесу

Сутність та мета проведення семінарських та практичних занять. Основні завдання семінарського заняття. Основні завдання практичного заняття.

Функції семінарського заняття. Види семінарських занять: відповідно до завдань та змісту; за дидактичною метою; за методикою проведення.

Підготовка до заняття учасників педагогічного процесу. Методики підготовки та проведення семінарських і практичних занять з економічних дисциплін. Критерії оцінки ефективності проведення семінарських і практичних занять з економічних дисциплін.

Змістовний модуль 7. Сутність і місце самостійної роботи студентів у навчальному процесі

Роль самостійної роботи студентів у навчальному процесі. Основні поняття і визначення у сфері самостійної роботи студентів. Мотивація студентів до самостійної роботи.

Принципи організації та форми самостійної роботи студентів. Методичне забезпечення та контроль самостійної роботи студентів.

Особливості підготовки та виконання ІНДЗ як форми самостійної роботи студентів.

Змістовий модуль 8. Функції, вимоги і основні форми контролю в навчальному процесі

Поняття контролю, його об'єкт в навчальному процесі та функції. Принципи контролю.

Методика контролю. Види контролю. Методи і прийоми контролю. Форми контролю.

Тестовий контроль та його використання в процесі вивчення економічних дисциплін. Переваги й недоліки тестування.

Оцінювання результатів навчально-пізнавальної діяльності студентів. Критерії та норми оцінювання успішності студентів за традиційною шкалою та шкалою ЄКТС.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
л		с	с.р.	л		с	с.р.	
Модуль 1. Основи організації процесу навчання у вищій школі в контексті компетентнісно орієнтованої парадигми розвитку освіти								
Змістовий модуль 1. Предмет, задачі, основні категорії педагогіки вищої школи	14	2	1	11	14	-	-	14
Змістовий модуль 2. Організація та пріоритети розвитку вищої економічної освіти в Україні	14	2	1	11	14	-	-	14
Змістовний модуль 3. Професіоналізм викладача економічних дисциплін: фактори формування і критерії виміру	15	2	2	11	15	2	1	11
Змістовний модуль 4. Методи і мотивація навчання у вищій школі	16	2	2	12	16	-	1	15
Разом за модулем 1	59	8	6	45	59	2	2	54
Модуль 2. Сучасні форми організації навчального процесу								
Змістовний модуль 5. Лекція як організаційно-методична форма навчання	16	2	2	12	16	2	-	14
Змістовий модуль 6. Семінарські та практичні заняття як форми взаємодії учасників педагогічного процесу	15	2	2	11	15	-	2	13
Змістовний модуль 7. Сутність і місце самостійної роботи студентів у навчальному процесі	15	2	2	11	15	-	-	15
Змістовий модуль 8. Функції, вимоги і основні форми контролю в навчальному процесі	15	2	2	11	15	-	-	15
Разом за модулем 2	61	8	8	45	61	2	2	54
Усього годин	120	16	14	90	120	4	4	108

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль 1			
1	Змістовий модуль 1. Предмет, задачі, основні категорії педагогіки вищої школи Змістовий модуль 2. Організація та пріоритети розвитку вищої економічної освіти в Україні	2	-
2	Змістовний модуль 3. Професіоналізм викладача економічних дисциплін: фактори формування і критерії виміру	2	1
3	Змістовний модуль 4. Методи і мотивація навчання у вищій школі	2	1
Модуль 2			
4	Змістовний модуль 5. Лекція як організаційно-методична форма навчання	2	-
5	Змістовий модуль 6. Семінарські та практичні заняття як форми взаємодії учасників педагогічного процесу	2	2
6	Змістовний модуль 7. Сутність і місце самостійної роботи студентів у навчальному процесі	2	-
7	Змістовий модуль 8. Функції, вимоги і основні форми контролю в навчальному процесі	2	-
Разом		14	4

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль 1			
1	Змістовий модуль 1. Предмет, задачі, основні категорії педагогіки вищої школи 1. Філософські основи сучасної освіти. 2. Логіка і методика науково-педагогічних досліджень. 3. Поняття вищої освіти, її роль та структура в Україні*. 4. Предмет і завдання педагогіки*. 5. Категоріально-понятійний апарат педагогіки вищої школи*.	11	14
2	Змістовий модуль 2. Організація та пріоритети розвитку вищої економічної освіти в Україні 1. Основні принципи Болонської декларації, їх реалізації в світі та Україні, їх значення для організації економічної освіти. 2. Державні стандарти освіти в Україні. 3. Система вищої освіти в Україні: загальна	11	14

	<p>характеристика*.</p> <p>4. Сутність поняття «економічна освіта» та її основні цілі*.</p> <p>5. Компетентностний підхід до процесу викладання економічних дисциплін*.</p> <p>6. Проектування досягнення результатів навчання в процесі розробки освітніх програм*.</p>		
3	<p>Змістовий модуль 3. Професіоналізм викладача економічних дисциплін: фактори формування і критерії виміру</p> <p>1. Педагогічна культура викладача ЗВО.</p> <p>2. Студент як об'єкт-суб'єкт педагогічної діяльності.</p> <p>3. Закономірності становлення особистості студента як майбутнього спеціаліста в сфері економіки.</p>	11	11
4	<p>Змістовий модуль 4. Методи і мотивація навчання у вищій школі</p> <p>1. Фактори впливу на вибір методів навчання..</p> <p>2. Методика використання економічних ігор в навчальному процесі.</p> <p>3. Методики викладення та засвоєння економічних термінів.</p> <p>4. Поняття дидактики*.</p> <p>5. Методи навчання: суть, класифікація*.</p> <p>6. Роль навчально-методичного забезпечення в процесі викладання економічних дисциплін*.</p> <p>7. Мотивація у навчанні*.</p>	12	15
Модуль 2			
5	<p>Змістовий модуль 5. Лекція як організаційно-методична форма навчання</p> <p>1. Особливості підготовки лекційних занять.</p> <p>2. Аргументи прихильників та опонентів традиційної дидактики щодо ефективності лекції як форми занять.</p> <p>3. Самоаналіз лекції як запорука успішного проведення.</p>	12	14
6	<p>Змістовий модуль 6. Семінарські та практичні заняття як форми взаємодії учасників педагогічного процесу</p> <p>1. Дидактичні принципи, що визначають особливості підготовки та проведення семінарських і практичних занять з економічних дисциплін.</p> <p>2. Дискусійні методичні питання щодо методів проведення семінарів.</p> <p>3. Методичні вимоги до підготовки та проведення семінарських і практичних занять з економічних дисциплін*.</p> <p>4. Сутність, мета проведення, функції та види семінарських і практичних занять*.</p> <p>3. Основи методики проведення семінарів з економіки*.</p>	11	13
7	<p>Змістовий модуль 7. Сутність і місце самостійної роботи студентів у навчальному процесі</p> <p>1. Самостійна робота студентів під час виробничої та інших видів практики.</p> <p>2. Психолого-педагогічні проблеми самостійної роботи.</p>	11	15

	3. Структурно-логічна схема дій викладача при організації самостійної роботи студентів*. 4. Методи і форми оцінювання самостійної роботи під час вивчення економічних дисциплін*. 5. Самостійна робота студентів під час виробничої та інших видів практики*. 6. Психолого-педагогічні проблеми самостійної роботи*.		
8	Змістовий модуль 8. Функції, вимоги і основні форми контролю в навчальному процесі 1. Модульна система організації навчання та рейтинговий контроль знань. 2. Критерії оцінки успішності навчання та їхній зв'язок із цілями навчання. 3. Функції контролю. Види та методи контролю, які використовують під час вивчення економічних дисциплін*. 4. Організаційна технологія контролю* 5. Тестовий контроль та його використання в процесі вивчення економічних дисциплін*. 6. Модульна система організації навчання та рейтинговий контроль знань*. 7. Критерії оцінки успішності навчання та їхній зв'язок із цілями навчання*.	11	15
	Разом	60	82

Примітка: * - для заочної форми навчання.

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання аспірантів денної форми навчання передбачає написання реферату (за бажанням аспіранта з його подальшою презентацією на семінарському занятті). Реферат оцінюється в 1 бал, що додається до результатів поточного контролю з відповідної теми.

Реферат має такий зміст:

Вступ

Простий план по темі дослідження.

Висновки.

Список використаної літератури та інформаційних джерел.

Виконується у вигляді друкованого тексту на папері формату А-4 обсягом від 12 до 15 сторінок.

Індивідуальне завдання аспірантів заочної форми навчання – підготовка контрольної роботи з її подальшим рецензуванням і захистом під час заліково-екзаменаційної сесії.

7.1. Тематика рефератів з дисципліни «Педагогіка та методика викладання економічних дисциплін»

1. Основні шляхи активізації розумової діяльності студентів.
2. Завдання методики викладання економічних дисциплін.

3. Зв'язок методики викладання з психологією, етикою та естетикою.
4. Сучасні методологічні закономірності дидактики.
5. Основні зарубіжні дидактичні концепції.
6. Організація, методика проблемного навчання у вузі.
7. Гуманістична спрямованість методики викладання.
8. Професійно-методична компетентність викладача.
9. Педагогічні здібності викладача.
10. Інноваційні технології викладання фахових дисциплін.
11. Взаємозв'язок лекції, семінарського заняття та самостійної роботи студента.
12. Інформатизація навчального процесу.
13. Використання кейс-методу в процесі викладання економічних дисциплін.
14. Переваги та недоліки дистанційного навчання.
15. Система відбору та обробки інформації для викладання фундаментальних економічних дисциплін.
16. Оцінка: значення, функції, вимоги.
17. Структура та зміст наукової роботи студентів.
18. Економічне мислення та поведінка як мета економічної освіти.
19. Історико-теоретичний та інтегрально-інтернаціональний аспект основних засобів ефективного вузівського навчання.
20. Система відбору інформації та інформаційного забезпечення викладання економічних дисциплін.
21. Організація та методика проведення практичних занять з точки зору теорії і практики.
22. Методичне і організаційне забезпечення проведення ділової (рольової) гри на прикладі майбутньої фахової діяльності студента.
23. Цільовий, стимуляційно-мотиваційний та змістовий компоненти вузівського процесу навчання.
24. Бінарні методи навчання.
25. Професійно-методична компетентність викладача економічних дисциплін.
26. Форми організації контролю знань і особливості їх застосування для викладання економічних дисциплін.
27. Моделі активного та інтерактивного навчання при проведенні семінарського заняття.
28. Сучасні освітні педагогічні технології в методиці викладання економічних дисциплін.
29. Передумови забезпечення ефективності самостійної роботи студентів.
30. Організація, методика керівництва науково-дослідною роботою студентів.

7.2. Завдання для виконання контрольних робіт студентами заочної форми навчання

1. Концепція розвитку економічної освіти в Україні.
2. Ступеневий принцип неперервної економічної освіти.

3. Сутність, основні засади навчального процесу у вищій школі.
4. Форми навчання, форми і види організації навчання у вищій школі.
5. Компетентностний підхід до процесу викладання дисциплін економічного циклу.
6. Основні принципи Болонської декларації, їх реалізації в світі та Україні, їх значення для організації економічної освіти.
7. Специфіка професійної діяльності викладача вищої школи.
8. Парадигма викладання.
9. Парадигма навчання.
10. Порівняння освітніх парадигм: цілі, критерії успіху, організаційний аспект, продуктивність освіти, природа ролей.
11. Особливості методики викладання економічних дисциплін.
12. Методи навчання: суть, класифікація.
13. Активне навчання у вищій школі.
14. Метод дослідження та моделювання під час викладання економічних дисциплін.
15. Фактори впливу на вибір методів навчання.
16. Методика використання економічних ігор в навчальному процесі.
17. Кооперативне навчання у вищій школі.
18. Наочність у викладанні економічних дисциплін.
19. Роль навчально-методичного забезпечення в процесі викладання економічних дисциплін.
20. Роль лекцій в навчальному процесі та їх класифікація.
21. Вимоги до лекції. Роль фактичного матеріалу в лекції.
22. Фактори впливу на вибір методів навчання.
23. Особливості підготовки та умови проведення інтерактивних лекцій в процесі викладання економічних дисциплін.
24. Прийоми активізації уваги студентів на лекційних заняттях.
25. Місце та роль семінарських і практичних занять у викладанні економічних дисциплін.
26. Методичні вимоги до підготовки та проведення семінарських і практичних занять з економічних дисциплін.
27. Дидактичні принципи, що визначають особливості підготовки та проведення семінарських і практичних занять з економічних дисциплін.
28. Теоретична та методична робота викладача в процесі підготовки семінарського заняття.
29. Організація роботи студента з підготовки до семінару.
30. Основи методики проведення семінарів з економічних дисциплін.
31. Дискусійні методичні питання щодо методів проведення семінарів.
32. Самостійна робота студента: поняття, вимоги, основні завдання.
33. Самостійна робота студентів під час виробничої та інших видів практики.
34. Роль викладача в організації самостійної роботи студента.
35. Структурно-логічна схема дій викладача при організації самостійної

роботи студентів.

36. Психолого-педагогічні проблеми самостійної роботи.

37. Методи і форми оцінювання самостійної роботи під час вивчення економічних дисциплін.

38. Функції контролю. Види та методи контролю, які використовують під час вивчення економічних дисциплін.

39. Тестовий контроль та його використання в процесі вивчення економічних дисциплін.

40. Модульна система організації навчання та рейтинговий контроль знань.

Критерії оцінки успішності навчання та їхній зв'язок із цілями навчання.

8. Методи навчання

За основними дидактичними завданнями в рамках вивчення дисципліни використовуватимуться методи оволодіння знаннями, формування умінь і навичок. За джерелом знань використовуватимуться словесні та наочні методи навчання. За характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів використовуватимуться проблемний, евристичний, дослідницький, репродуктивний методи навчання. З цією метою передбачається проведення лекцій, семінарів, самостійної та індивідуальної роботи аспірантів.

9. Методи контролю

Для визначення рівня засвоєння аспірантами навчального матеріалу використовуються такі методи оцінювання знань:

- поточне оцінювання знань та умінь з кожної теми курсу у формі опитування, виступів на семінарських заняттях з врахуванням виконання завдань для самостійної роботи;
- проведення тестового модульного контролю за модулями 1,2;
- підсумковий контроль (екзамен).

10. Розподіл балів, які отримують аспіранти

Поточний (модульний) контроль - 70										Підсумковий контроль	Сума
Модуль 1-36					Модуль 2 -34					30	100
T1	T2	T3	T4	МК	T5	T6	T7	T8	МК		
5	8	5	8	10	6	6	6	6	10		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Пенькова О.Г. Методичні вказівки до проведення семінарських занять, виконання самостійної та індивідуальної роботи з дисципліни «Педагогіка та методика викладання економічних дисциплін» аспірантами спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 051 «Економіка». – Умань, 2018. – 25 с.

12. Рекомендована література

Базова

1. Закон України «Про освіту». Редакція від 08.07.2017 р.[Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>
2. Рішення колегії Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Концепції розвитку економічної освіти в Україні».[Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.pu.if.ua/images/navchalnyi-protses/2013/zakonodavcho-normativna-baza/rishennia-kolehii-mon/07_kol_041203.pdf
3. Проекти стандартів вищої освіти. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/reforma-osviti/naukovo-metodichna-rada-ministerstva/proekti-standartiv-vishhoyi-osviti.html>
4. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Томаневич Л. М. Університетська освіта: Навч. посібник. – Львів: «Магнолія-2006», 2010. – 370 с.
5. Атапов Г.О. Теорія діяльнісного навчання. – К.: Кондор, 2007. – 192 с.
6. Базалук О.О., Юхименко Н.Ф. Філософія освіти: навч.- метод. посібник. – К.: Кондор, 2011. – 161 с.
7. Бочелюк В.Й., Зарицька В.В. Педагогічна психологія: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літ., 2006. – 247 с.
8. Варій М.Й., Ортинський В.Л. Основи психології і педагогіки: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літ., 2009. – 376 с.

9. Грицуленко С.І., Потапова-Сінько Н.Ю., Гарбера К.М. Методика викладання економічних дисциплін: навч.посіб. – Одеса: ОНАЗ ім.О.С. Попова, 2012. 224 с.
10. Каплінський В. В Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник – Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015 – 224 с.
11. Козак Н.Л., Шоробура І.М. Університетська освіта: Навч. посібник. – Львів: Новий Світ-2000, 2014 – 180 с.
12. Корсак К.В., Ластовченко І. О. Вища освіта і Болонський процес: Навч. посібник. – К.: МАУП, 2007. – 346 с.
13. Мачинська Н.І., Стельмах С.С. Сучасні форми організації навчального процесу у вищій школі: навчально-методичний посібник. – Львів: ЛДУВС, 2012. 180 с.
14. Товканець Г.В. Університетська освіта: навч.- метод. посібник.: К.: Кондор, 2011. – 182 с.

Допоміжна

15. Аксьонова О.В. Методика викладання економічних дисциплін: Навч.посіб. – К.: КНЕУ, 2006. – 708 с.
16. Карпенко О.В. Управлінський облік: організація, методологія, методика викладання – Полтава., 2005. - 341 с.
17. Методика викладання економіки. Збірник кейсів, ситуативних вправ та розвиваючих завдань: навч.посіб./ [О.А. Булавіна, І.А. Балягіна, М.А. Богорад та ін.]: за заг.ред. О.А. Булавіної. – К.: КНЕУ, 2010. – 300 с.
18. Методика викладання основ підприємництва: конспекти лекцій з практикумом / В. К. Сидоренко [та ін.] ; Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. - Чернігів : ЧНПУ ім. Т. Г. Шевченка, 2017. - 214 с.
19. Резван О. О. Методика викладання у вищій школі: навч. посіб. для студентів ВНЗ. –Харків : ХНАДУ, 2013. - 171 с.

12. Інформаційні ресурси

Журнали:

- Освітній простір України
- Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах
- Педагогічний процес: теорія і практика
- Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи

Інтернет ресурси:

- <http://mon.gov.ua/>
- <http://zakon.rada.gov.ua>
- <http://www.nbu.gov.ua>